

Budapest ma is a szocialista forradalom szíve

Kádár János felszólalt a fővárosi tanács centenáriumi ünnepi ülésén

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott szombaton a Vígyszínházban Budapest Fővárosi Tanácsa. A széksorokban ezúttal nem csupán a testület tagjai foglaltak helyet. Meghívót kaptak a centenáriumi ülésre mindazok, akik munkájukkal, alkotó tevékenységükkel kiemelkedően járultak hozzá a főváros gazdagodásához, gyarapodásához. Ott volt az MSZMP Központi Bizottságának, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának és Minisztertanácsának számos tagja, eljöttek Budapest országgyűlési képviselői, a megyei pártbizottságok és tanácsok vezetői, a fővárosi párt-, társadalmi és állami szerveinek, vállalatainak, szövetkezeteknek és intézményeknek küldöttei.

A centenáriumi ünnepi tanácsülés elnökségében foglaltak helyet: Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, Németh Károly, az MSZMP budapesti bizottságának első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai. Az elnökség tagja volt: Asztalos Lajos tanácsstag, a Phylaxia Olaj- és Tápszertermelő Vállalat laboránsa, Baranyai György rendőr-vezérőrnagy, a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője, Csenik Ferencné, az V. kerületi tanács elnöke, Csiksz Józsefné, a fővárosi tanács elnökhelyettese, Csillik András, a KISZ budapesti bizottságának első titkára, Daczó József, a Budapesti Köznevelési Vállalat igazgatója, Dienes Béla, az Egyesült Izzó vezérigazgatója, Fajkos Aladárné dr., a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának titkára, Farkasinszky Lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese, Giltner Andor, a fővárosi tanács elnökhelyettese, Halász Judit színművésznő, Havasi Ferenc, az MSZMP Komárom megyei bizottságának első titkára, Jászberényi Istvánné, a Május 1. Ruhagyár gépésze, Katona Imre, az MSZMP budapesti bizottságának titkára, Katona Tibor, a Ganz Műszer Művek Kun Béla szocia-

lista brigádjának vezetője, Kelemen Lajos, a fővárosi tanács általános elnökhelyettese, Kelen Jolán, a munkásmozgalom régi harcosa, az 500-ak Tanácsának tagja, Kiss Antal, a Fővárosi Csatornázási Művek hegesztő lakatos, Kómvics István, a fővárosi tanács elnökhelyettese, dr. Ladányi József, a Borsod megyei Tanács elnöke, Lantos Zoltán, az MSZMP XV. kerületi bizottságának első titkára, Lukács Magdolna, a X. kerületi, Bányai utcai általános iskola igazgatója, Pandurovics József, a Szakszervezetek Budapesti Tanácsának vezető titkára, dr. Papp Lajos államtitkár, a Minisztertanács Tanács Hivatalának elnöke, Parnicsán László, a 43. számú Építőipari Vállalat szocialista brigádvezetője, Pesti Endre vezérőrnagy, a budapesti helyőrség parancsnoka, Pénzes Antal, a BKV autóbuszvezetője, Somogyi Sándor, az MSZMP budapesti bizottságának titkára, Szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke, Szlapák Gabriella, a Haladás Textilipari Szövetkezet dolgozója, tanácsstag, dr. Trautmann Rezső, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának elnöke, Vadász Károly nyugdíjas, tanácsstag, Zathureczky Tibor, az MSZMP fővárosi tanács bizottságának titkára.

Részt vett az ünnepi tanácsülésen B. P. Ivanov vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet déli hadsereg-csoport parancsnoka, továbbá B. Sz. Makarov ezredes, akik szintén az elnökségben foglaltak helyet.

Felcsendült a Himnusz, majd Keresztes Emil Kossuth-díjas színművész mondta el Mesterházi Lajos *A Duna két partján* című esszéjének részletét, s elszavalta József Attila *A Dunánál* című versét.

Kelemen Lajos, a fővárosi tanács elnökének általános helyettese — az ünnepi tanácsülés elnöke — köszöntötte ezután a megjelenteket, majd Szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke mondott ünnepi beszédet.

Szépvölgyi Zoltán ünnepi beszéde

— Az 1972. évi decemberi törvény alapján Pest, Buda szabad királyi városok és Óbuda mezőváros egyesítésével megszületett Budapest, amelynek Törvényhatósági Bizottsága ma 100. éve, 1873. november 17-én kezdte meg működését — mondotta előljáróban Szépvölgyi Zoltán. — A várossegysítés gazdasági és történelmi feltételei azonban már korábban kialakultak és a magyar közvéleményben a három város már régóta egyet jelentett. Pest a múlt század eleje óta a polgárosodó ország gazdasági központja, a nemzet legjobb erőinek gyülekezőhelye, a haladó és függetlenségi mozgalmak legfőbb küzdőtere volt. Kossuth kormányra ezért mondta ki már 1849 tavaszán a várossegysítés szükségességét. A Habsburg elnyomó politika azonban még csaknem negyedszázadon át útját állta az egyesülésnek. Nem akarta, hogy Bécs ellenében a rebellis Pesten a monarchia új központja alakulhasson ki. Az 1873. évi várossegysítés tehát a régi nemzeti óhaj beteljesülése volt, és egyúttal győzelmi állomás függetlenségi harcainkban.

Szépvölgyi Zoltán ezt követően felelevenítette Budapest küzdelmes évtizedeit, majd így folytatta:

— Száz esztendővel ezelőtt hazánkat ellenséges országok vették körül. Magyarország ma — történetében először — testvéri szövetségesek környezetében, támogatásukat élvezve építheti szabadon az új világot. Olyan baráti országokkal küzd egy sorban, amelyek a békéért, az emberiség boldogulásáért harcolnak, s amelyek élén a világtörténelem első szocialista állama, a testvéri Szovjetunió áll.

— A szocialista összefogás erejének köszönhető, hogy 100 év annyi viszonytársasága után városunknak ezt az ünnepet a béke és az általános enyhülés légkörében üljük meg, s hogy minden okunk megvan a jövőt illető bizakodásra.

— Budapest két világháborút vészelt át. Ha összehasonlítjuk a második világháború előtti Budapestet a maival, ki kell mondanunk, hogy a feudálkapitalista Magyarország 72 év alatt nem tett annyit az ember javára, mint amennyit a felszabadult nép elvégzett e 28 esztendő során. Természetesen tisztelettel adózunk mindazok emlékének, akik a maguk korában a haladás hívei voltak, akik 100 évvel ezelőtt az egységes Budapestet kiharcolták, világvárossá fejlődésének útját megálmodták.

A fővárosi tanács elnöke elemezte a régi Budapest közigazgatási helyzetét, a munkásszótály nyomorát, s ünnepi szavakkal emlékezett meg a Vörös Had-

reg hősi felszabadító harcairól.

— A felszabadulás élménye nagy tettekre ösztönözte a főváros progresszív és forradalmi lakóit. Népünk felismerte: a szabadsággal élni kell! És hogy miként, arra a budapesti munkások nagyszerű példát mutattak. Közismert, hogy a budapesti munkásság korán ébredt öntudatra. Már több mint egy évszázada létrehozta a kizsákmányolók elleni harc politikai és szakmai szervezeteit. Eppen most 55 éve, hogy Budapestben megalakult a Kommunista Magyarországi Pártja. A város munkássága főszerepet játszott a Magyar Tanácsköztársaság kivívásában és védelmében, s nem adta meg magát azután sem, hogy harcát vérbefojtották.

— A budapesti üzemek munkásai vezető szerepet vállaltak az ország talpraállításában. Részt vettek a földosztásban. Ott voltak tüntető tömegeikkel, amikor a földreformot meg kellett védeni. Segítették szervezni a dolgozó parasztok összefogását a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben. Köszönet és hála a budapesti munkásoknak, a romok eltakarításának, az új házak és városrészek építőinek, az új, az emberibb világ ko-

vácsainak, a terheket mindig vállukon, szívükön hordozóknak és a velük együtt küzdő értelmiségi dolgozóknak.

— A munkáshatalom győzelme tette lehetővé Budapest politikai, gazdasági és kulturális átalakulását, ez teremtette meg a szocialista típusú várospolitikát feltételeit. 1949-ben az országgyűlés elfogadta a Magyar Népköztársaság Alkotmányát, az 1950. évi I. törvény pedig intézkedett a tanácsok megszervezéséről, az államhatalom és az államigazgatás helyi szerveinek megteremtéséről. És ugyanebben az évben létrejött Nagy-Budapest. A főváros területe ezáltal két és félszeresére, lakóinak száma egymillió-hatszázazerre' növekedett. A tanácsok megalakulása és Nagy-Budapest megteremtése egyúttal programadás is volt a társadalmi egyenlőtlenségek és a területi különbségek felszámolására, a főváros gyors ütemű fejlesztésére, az alapvető gondok megoldására.

Szépvölgyi Zoltán kitért az újjáépítés hősi korszakára, s arra a hatalmas fejlődésre, amelyet néhány év alatt megteremtett a főváros. Az előrehaladásnak még

az 1956-os ellenforradalom is csak ideig-óráig tudott gátat vetni.

— Az MSZMP, a Munkás-Paraszt Kormány megalakulása, az ellenforradalom leverése, majd a Magyar Szocialista Munkáspárt VII. kongresszusa — mondotta a továbbiakban — új szakaszt nyitott nemcsak az ország, hanem Budapest fejlődésében is! Pártunk és kormányunk a lakosság által támogatott politikai célkitűzésekkel, átfogó távlati tervekkel, a feladatok nagyságának megfelelő erkölcsi és anyagi támogatással elősegítette, hogy mind külső képében, mind pedig az életkörülmények javulásában, Budapest egyre méltóbban töltse be a szocializmust építő ország fővárosának szerepét.

— Várospolitikánk lényegét az emberekre való körültekintő gondoskodás, a város tervszerű és arányos fejlesztése, gazdagítása jellemezte. Kezdetlől fogva olyan kulturált környezet megteremtését tartjuk feladatunknak, ahol az emberek egészséges, szép és tartalmas munkásetéletet élhetnek.

— A budapesti lakáshelyzet erőteljes javítása az ellenforradalmat követő években vált központi kérdéssé. A főváros lakásgondjainak megoldásában a 15 éves lakásfejlesztési program megvalósítása hozott gyökeres fordulatot. 1960-tól 1975-ig 190 ezer lakás épült fel, ami több, mint hatszázezer ember számára biztosít emberibb és egészségesebb életkörülményeket.

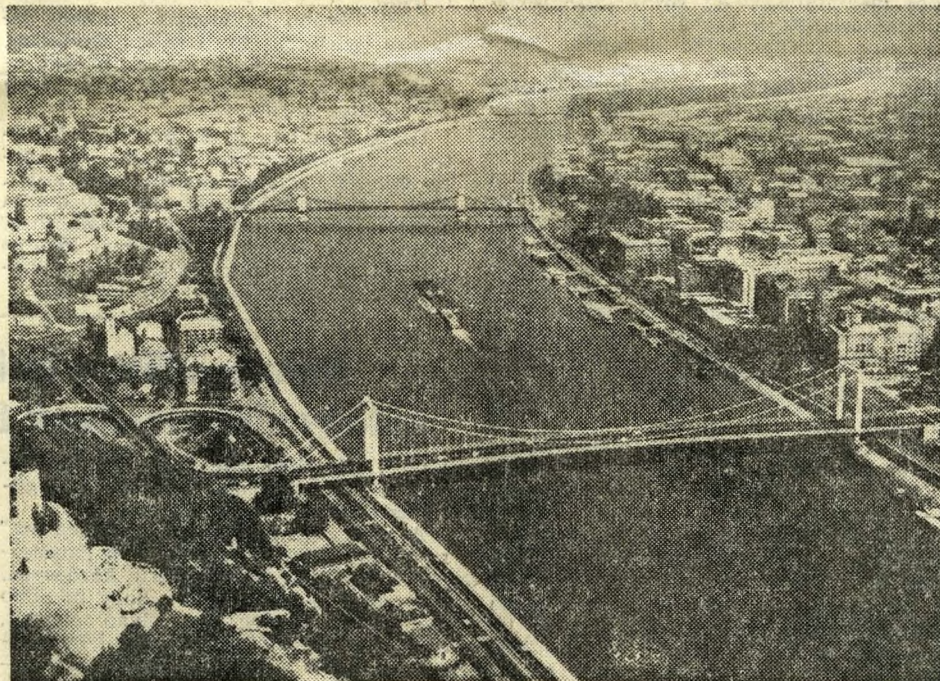
— Fontos feladatunk környezetünk átalakítása, a levegőszennyezettség és a zajártalom csökkentése, a zöldterület növelése, a szennyvíztisztítás és a szemétközelítésének megoldása, a köztisztaság javítása. Immár következetesen valósítjuk meg azt a törekvésünket, hogy a városképet — elsősorban a munkáslakta kerületeket — úgy formáljuk, hogy közben megőrizzük Budapest sajátos, mindanyunknak oly kedves arcát.

— A szocialista demokrácia fokozatos kibontakozásával és fejlődésével együtt nőtt a lakosság igénye a közügyekben való cselekvő részvételre. Ennek megfelelően a fővárosi és a kerületi tanácsok, a Hazafias Népfront támogatásával, fokozatosan, rendszeres és széles körű kapcsolatot teremtettek a lakossággal.

Ezután a fővárosi tanács elnöke az új tanács törvény jelentőségéről szólt. Elmondta: a fővárosi és a kerületi tanácsok törekvése ma arra irányul, hogy megnövekedett feladataikat egyre hatékonyabban, a lakosság megalapozott részvételével, a Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusa határozatainak szellemében végezzék. A tanácsok dolgozói e határozatok végrehajtásán magas fokú hivatástudattal, kellő szakmai hozzáértéssel munkálkodnak.

— A tanácsok — folytatta — mindennapi munkájukhoz igen jelentős segítséget kapnak a budapesti pártszervezetek, tömegszervezetek és a tömegmozgalmak aktivistáitól, társadalmi munkásaitól. Ezért köszönet és tisztelet mindazoknak, akik fáradhatatlanul munkálkodtak a város gazdagításán, s áldozatkészen vállalták a szocialista várospolitikát megvalósításának felelősi, ám nehéz feladatát.

— Száz esztendő nem kis idő. Jól tudjuk, hogy elért eredményeink nagyok, de azt is tudjuk, hogy célkitűzéseink teljes megvalósításával még adósak vagyunk, és a múlt elmaradottságának felszámolása érdekében még sok a tennivalónk. Az egyre fokozódó lakásépítés ellenére ma még nem tudunk minden családnak önálló lakást adni. Nem kis gond, hogy a város annyi épülete, berendezése elöregedett. A kommunális ellátottság helyenként még nem kielégítő. Megalapozott az az igény is, hogy jusson még több hely gyermekeinknek a bölcsődékben, az óvodákban, az iskolákban és a játszótéren; hogy színvonalasabban elégítsük ki az egészségügyi és kulturális igényeket. Mindez olyan alap-

Ünnepi tanácsülés a főváros centenáriumán

(Folytatás az 1. oldalról)

vető, a lakosság mindennapi életét, életkörülményeit érintő társadalmi politikai feladat, amelynek megoldása hosszabb időszakot igényel.

— Budapest életében lezárult az első 100 éves időszak. Indokolt tehát a kérdés: milyen lesz a jövő, mit tartunk a várospolitikánk soron következő, megoldásra váró legfontosabb feladatainak?

— A feladatok között első helyen továbbra is a nagyarányú lakásépítési program végrehajtása áll. És mert a lakótelepeket mindazokkal az intézményekkel együtt építjük, amelyek biztosítják az emberi igények jobb kielégítését, a lakásépítéssel együtt fejlődnek a művelődésügyi, az egészségügyi, a kereskedelmi és az ipari szolgáltatások is.

Budapest Főváros Tanácsának elnöke ezután a két milliós metropolisz szociális kérdéseiről beszélt. Hangsúlyozta, hogy fokozottan kívánnak gondoskodni a fiatalokról, az anyákról és a gyermekekről.

— Tisztában vagyunk azzal, hogy az igények növekedése továbbra is gyorsabb lesz, mint kielégítésük lehetőségei. A távlatokról, terveinkről szólva azonban — a párt és a kormány gondoskodása nyomán — bizvást számolhatunk az

egyre növekvő anyagi lehetőségekkel. Az ország gyarapodásával még nagyobb lehetőség nyílik Budapest fejlesztésére is!

— 1913-ban, az egyesítés 40. évfordulóján beszámoló készült a főváros addigi eredményeiről. Tervek hangzottak el, amelyek azután soha nem váltak valóra. Az 50. évfordulón az ellenforradalmi rendszer hivatalos szóvivői megtagadták az előző évtized vívmányait, rágalmazták a várost és semmiféle programot nem adtak. Mi, a szocialista Budapest polgárai — a 100. évfordulón — magunkénak valljuk mindazt, amit haladó és forradalmár elődeink a városért, a haladásért tettek.

— Készülve a centenáriumra, a budapesti pártbizottság kezdeményezésére és a Hazafias Népfőnt budapesti bizottsága felhívása alapján, Együtt Budapest címszó alatt széles körű, nemes és tartalmas mozgalom bontakozott ki az évforduló méltó megünneplésére. A fővárosi üzemek, intézmények és szövetkezetek, a szocialista brigádok és a budapestiek tízezrei forintokban ki sem fejezhető értékű társadalmi munkával járultak hozzá a főváros szépítéséhez, építéséhez. E munka eredményeként több ezer bölcsődei és óvodai hely készült el. Parkok, játszótérek, gyermektáborok épültek. Az Egy üzem — egy iskola moz-

galom keretében tartós kapcsolatok alakultak ki az üzemek és az iskolák között. Mindezekért őszinte elismerésünket fejezzük ki azoknak, akik önzetlen munkájukkal hozzájárultak e egyszerű program méltó és eredményes teljesítéséhez. Mindezeket túl a centenáriumi évben kiteljesedett a főváros és a megyék sokoldalú politikai, gazdasági és kulturális kapcsolata is.

— A következő időszak — bízunk benne — népünk és fővárosunk történetének legdicsőbb korszaka, a szocializmus diadala lesz — mondotta beszéde végén Szépvölgyi Zoltán. — Nincs messze már az az idő, amikor utódaink a szocialista Magyarország fővárosának boldog lakói lesznek, akik talán éppoly tisztelettel adóznak mai erőfeszítéseinknek a soron következő évfordulókon, mint ahogyan mi tisztelgünk most a társadalmi haladást képviselő, mai életünket megalapozó elődök emléke előtt.

— Hangozzék hát őszintén és szívből az ünnepi jókívánság: a szocializmus építésében érjen el további nagy sikereket Magyarország dolgozó népe, s benne Budapest lakossága!

Nagy taps fogadta az elnöki bejelentést: Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára kíván szólni az ünnepi tanácsülés részvevőjéhez.

Kádár János felszólalása

— Nagy megtiszteltetés számomra, hogy részt vehetek és szólhatok a fővárosi tanács mai ünnepi ülésén, amelyet a három ősi város, Óbuda, Buda és Pest közigazgatási egyesítése, az egységes magyar főváros, Budapest megteremtése századik évfordulójának szenteltek. Átadom önöknek, a fővárosi tanács tagjainak, az ünnepi ülés minden résztvevőjének, s az önök személyében Budapest lakosságának a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának és kormányának szívből jövő üdvözlését és jókívánságait.

— Fővárosunk, Budapest az elmúlt száz év alatt területileg, lélekszámban hatalmas mértékben gyarapodott, minden tekintetben épült és szépült, lüktető élettrituráló, kétféle világossággal növekedett, amelyet nem mi, a lakosai, hanem messziről jött, elfogulatlan, külföldi vendégei a nagy európai folyam, a Duna ékességének neveznek.

— Budapest fejlődésének nagyszerű mutatói, a számvetés, amelyet a fővárosi tanács a jubileumi év alkalmából készített és felmutathatott, büszkeséggel tölthet el és tölt is el minden budapestit. De van olyasmi is, amit a számok nem fejeznek ki. Nemzedékek hosszú sora élt, dolgozott itt úgy, hogy miközben az emberek építették, szebbé, jobbá és nagyobbá formálták Budapestet, ugyanakkor a város őket magukat is formálta, jobbá tette és felemelte saját magához. Ma is százszérvé élnek még és dolgoznak a fővárosban olyan emberek — és hálás vagyok a sorsnak, hogy én is közéjük tartozóknak vallhatom magam —, akik egykor ide felkerülve itt láttak életükben először több emeletes házat, villamost, gépkocsit, repülőgépet; itt ismerték meg a városi életet, a jövő hordozóját, a munkásszót, a munkásmozgalmat.

— Fővárosunk fejlődése rendkívül gyors volt, s ma is az; lakosainak élete sohasem volt gondoktól mentes és ma sem az. A mai ünnepi napon azonban mindenekelőtt arra gondolunk, hogy a város minden nehézséget leküzdött és él; a második világháborút követően a romokból fönixként újjászületett és azóta szebb lett, mint valaha is volt. A párt, a kormány ugyanúgy, mint a főváros egész lakossága, hálás mindazoknak, akik becsülettel dolgoztak és harcoltak a múltban azért, hogy Budapest szabad és boldog legyen, s azoknak, akik ma is becsülettel és fáradszátlanul dolgoznak azért, hogy a város a jövőben még fejlettebb és szebb, s mindenkor a fejlődő szocialista haza, a Magyar Népköztársaság méltó fővárosa legyen.

— Az egységes Budapest történetének száz éve társadalmilag gyökeresen különböző két részre, a kapitalista múlt és az immár több mint negyedszázados szocialista jelenre oszlik. A felszabadulás előtt él: nemzedékek két Budapestet ismertek: az urak, az elnyomók felszínén hívalkodóan csillogó városát és a proletárok, az elnyomottak, a szűkölködők szegényes, szürke Budapestjét. Az urak Budapestje idegen volt és joggal váltott ki mindig ellenszenvet a dolgozókból, a proletárok Budapestje viszont méltán tartotta ébren a reményiséget és szította, erősítette a harc tüzeit a munkásokban, a kommunistákban, a haladó gondolkodású emberekben.

— Budapest a múltban az urak szá-

mára a kényelem, a luxus, a dözsölés helye volt, a dolgozók számára a szűkebb szülőföld, a bizonytalan kenyérkereset alkalmi helye. Mégis, Angyalföld és Csepel, Újpest és Kőbánya, s a többi munkáslakta terület, a várost szegélyező sűrű nyomortelepek lakói voltak azok, akik valóban magukénak tekintették Budapestet, szerették és büszkéek voltak rá, még akkor is, ha a proletárházak, szegény lakásaiban gyakran még kenyérre sem futotta a kapitalista társadalom viszonyai között.

— A dolgozók Budapestje volt a fő téma az elmúlt száz esztendőben a haladó gondolatoknak és tetteknek. Budapest neve összeforrt a nemzeti előrehaladás minden törekvésével. Budapest születte meg a munkásság osztályszervezet, itt alakult meg a Kommunista Magyarországi Pártja, itt zajlott le az őszirózsás forradalom, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom nyomán ebben a városban kiáltották ki 1919-ben Szovjetországot után elsőnek a munkásszót, a nép tanácshatalmát. Budapest érlelte Ady Endre és József Attila lángoló forradalmi gondolatait.

— A Horthy-fasizmus negyedszázada alatt Budapest volt az ellenállás kiindulópontja és szervező központja, itt szerveződtek a munkásság legnagyobb sztrájkjai, az antifasizista tüntetések, itt alakult meg a kommunista és más hazafiak kezdeményezésére, a végveszéllyel szemben a nemzeti összefogást sürgető Történelmi Emlékbizottság, s bontakozott ki itt is a fegyveres ellenállás a haza felszabadításáért. A régen várt szabadságot végül is a dicső Vörös Hadsereg hozta el népünknek. A dolgozó nép Budapestje mutatott példát, amikor a felszabadulás után egyszerre indult harcra és munkába a főváros újjáépítéséért, az új Budapestért, az új világért. Budapest munkásszótjának legjobbjai a legnehezebb időkben is mindig készek voltak harcolni, helytállni városukért és az országért, a népi demokráciáért, a munkáshatalomért.

— Ma egy Budapest van: a szocializmust építő magyar nép Budapestje, a szocialista Magyar Népköztársaság fővárosa.

— Budapest számunkra nemcsak és nem egyszerűen közigazgatási fogalom. Nem csupán úgy fővárosunk, hogy itt él minden ötödik magyar, hogy a főváros ipara adja ipari termelésünk harmadát, hogy itt termeljük nemzeti jövedelmünk negyedrészt, hogy Budapestben működik az egyetemek és főiskolák, a tudományos és kulturális intézmények nagy része. Budapest több ennél: ez a város a szocialista forradalom szíve; ma is itt van az országot vezető munkásszótjának fő bázisa, az ország egész életét meghatározó, befolyásoló döntések központja.

— Fővárosunk nemcsak szocialista hazánk életében tölt be jelentős szerepet. Büszkéek lehetünk arra, hogy Budapest nevének hallatára Európa- és világszerte ma már nemcsak fővárosunk szép fekvése, fürdőinek gyógyítást adó vize jut az emberek eszébe, hanem a név összekötődik korunk létfontosságú politikai mozgalmainak kiemelkedő eseményeivel is. Itt folyt le a kommunista és munkáspártok 1969. évi történelmi jelentőségű moszkvai tanácskozásának előkészítése, itt fogalmazódott meg a Varsói Szerződés országainak Budapesti Felhívásaként

ismert kezdeményezése az európai együttműködési és biztonsági értekezlet összehívására, és a centenáriumi ünnepségek keretében itt, Budapestben ülték össze először az egyetértés szellemében közös tárgyalóasztal mellé Európa fővárosainak vezetői.

— Budapest mindnyájunk büszkesége, jubileuma egyben az egész ország közös ünnepe. Ezen a napon hazánk minden állampolgára szeretettel gondol a fővárosra; Budapest az egész országé, az egész dolgozó magyar népe. Budapest centenáriuma ezért ünnepe egész népünknek, s azoknak a magyaroknak is, akik a haza határain kívül élve is hűségese a néphez, s örömmel fogadják, jó szívvel üdvözlük a szocialista haza fejlődését, előrehaladását.

— A fővárosi tanács, a városi üzemek dolgozói az idén fokozott erőfeszítéssel és nem keveset tettek azért, hogy az egyesítés 100. évfordulóját ünnepló Budapest

A megyék üdvözlük a 100 éves fővárost

A Központi Bizottság első titkárának hosszan tartó tapssal fogadott beszéde után Kelen Jolán, a munkásmozgalom régi harcosa, az 1919-es 500-ak Tanácsának egykori tagja emlékezett azokra a napokra, amikor a városok házára gyáva és hasznos urainak kisöprése után 1919-ben munkához látott a Magyar Tanácsköztársaság 500-as budapesti munkástanácsa.

A következő hozzászóló, Havasi Ferenc, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Komárom megyei pártbizottság első titkára, az ország 19 megyéjének üdvözlését tolmácsolta. Elmondotta, hogy a centenáriumot a vidék is együtt ünnepli a fővárossal, az ország első városával, amelyhez ezer szállal kötődik az országrészek, városok és falvak élete. Gyors ütemben iparosodik a vidék is, a tudomány és a kultúra rangos műhelyei települtek meg a főváros határain kívül.

Együtt Budapestért!

A dokumentum egyebek között hangsúlyozza: száz esztendővel ezelőtt Pest, Buda és Óbuda egyesítésével megnyílt az út ahhoz, hogy szeretett városunk hazánk gazdasági és szellemi központjává, Európa egyik legszebb városává fejlődjék. A továbbiakban emlékeztet arra, hogy a centenáriumra készülődés során Budapest alkotó, cselekvésre mindig kész lakosságának összefogásából jelentős eredmények születtek: határidő előtt egy évvel átadták a metró kelet-nyugati vonalszakaszát, új köntösbe öltözött számos utca, megíjódott a Lánchíd és az Alagút. A centenáriumi évben több mint 15 000 lakás épült föl, 50 000 pesti ember költözött új otthonba. Minden eddig meghaladó mértékben bővült a budapesti gyermekintézmények hálózata, kiteljesedett az Egy üzem — egy iskola akció, a centenáriumi évben egy millió fát és cserjét ültettek el, korszerűen felszerelt, bő áruválasztékú üzletek nyíltak.

„Köszönet mindazoknak, akik teremtményükkel, kezdeményezésükkel serkentő gondolatokkal, meggyőzővel segítettek közös célunk megvalósulásában, akik lehetővé tették, hogy megszülethessenek a cen-

minden tekintetben méltóan érkezzen a kiemelkedő évfordulóhoz.

— Budapest, a megyék és a vidéki városok öntudatos dolgozói ugyancsak sokat tettek ezért társadalmi munkában. Mindez jól mutatja, hogy Budapest és az ország lakossága együtt és egyaránt büszke a főváros új lakónegyedeire, korszerűsödő gyáraira, metrójára, üzleteire, iskoláira, kultúrájára és szépségére. Miennek tekintjük, s a magunk városaként szeretjük Budapestet minden örömeivel és gondjával együtt. Elégtétel számunkra, hogy az elmúlt negyedszázadban népünk többet tett Budapestért, mint az ország egykori urai tettek hét évtizeden át. Bizonyosak vagyunk abban, hogy megoldjuk a város fejlesztésének mai és holnapi feladatait is és a jövőben nemzedékek megőrzik, továbbfejlesztik és élvezni fogják a hozzánk oly közelálló Budapestért végzett munka minden eredményét.

— A magyar nép rendületlenül halad előre történelmi útján, az új, a szocialista társadalom teljes felépítésén dolgozik, a nemzet felvirágzásának és egy boldogabb korszak feltételeinek megteremtésén munkálkodik. Nemzetközi síkon a társadalmi haladás, a szabad nemzeti fejlődés, a tartós béke megteremtéséért küzd. Azért küzd népünk, hogy igazság és béke uralkodjék Indokínában és a Közel-Keleten, Európában és minden földrészen. Azt kívánja népünk, hogy se Chi-leben, se máshol a világon, egyetlen országban se tiporhassa le a fasizta barbárság a népet, és ne gyilkolhassa halomra a nép javáért, szabadságáért harcoló férfiakat és nőket.

— A magyar nép a harcban és munkában megfelelő erőkre és eredményekre támaszkodhat idehaza, nemzetközileg pedig hatalmas és jó szövetségesei, hűséges barátai vannak. A szocializmusért és a békeért folytatott harcban Budapest főváros munkásainak, dolgozó tömegeinek elvéihetetlen érdemei vannak, helytállásukra népünk és a haladás hívei — bízom hiszem — a jövőben is számíthatnak.

— A fővárosi tanács vezetőinek és minden tagjának, minden dolgozójának, Budapest társadalmi vezetőinek, munkásszótjának és minden lakójának még egyszer minden jót, eredményes munkát, új sikereket kívánok a még szebb, a szocialista jövő építésében.

Eljen, virágozzék szocialista hazánk szeretett fővárosa, Budapest!

Budapest mégis a legelső marad, a legkorszerűbbet, a leghaladóbbat képviseli, s innen kap új meg új impulzusokat a haladáshoz az ország az élet minden területén. A centenáriumi eseményei — hangsúlyozta — még szorosabba fűzték a főváros és a vidék kapcsolatait, mi újra meg újra felfedezzük a főváros szépségét, s Budapest is jobban megismer bennünket.

A fővárosi tanács egyik legifjabb tagja, Asztalos Lajos, a Phylaxia laboránsa, az új nemzedék nevében köszöntötte az ünnepi tanácsulást.

Az elnöklő Kelemen Lajos ezután köszöntötte azokat a fővárosiakat, akiknek városépítő munkáját, kiemelkedő tevékenységét az Elnöki Tanács magas kitüntetéssel ismerte el, majd a fővárosi tanács ünnepi ülése — a Hazafias Népfőnt budapesti bizottságával együttesen — állásfoglalást fogadott el.

tenáriumi év kis és nagy alkotásai — hangzik az állásfoglalás. — Köszönet az önzetlen társadalmi munkában fáradozóknak, köszönet és elismerés a megyék lakosságának, hogy velünk együtt ünnepték a centenáriumot. A centenáriumi esztendő múltán továbbra is dolgozzunk együtt Budapestért! Értékeink megbecsülése, megőrzése, a szép, tiszta, levegős, derűs és kulturált Budapest maradjon ezután is mindannyiunk közös gondja!”

A fővárosi tanács ünnepi, centenáriumi ülése az Internacionálé hangjaival ért véget.

★

Szépvölgyi Zoltán az ünnepi tanácsulást követően díszbeszédet adott a Városházán. Németh Károly, az MSZMP budapesti bizottságának első titkára, a politikai bizottság tagja köszöntötte a vendégeket, akik között ott volt a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos vezetője, képviselője, sok kitüntetett fővárosi dolgozó. A díszbeszédet Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, a Politikai Bizottság tagja mondott pohárköszöntőt.